

УДК 811.111-26.019

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/92-2-37>**Вікторія СВИТЛИЧНА,***orcid.org/0009-0006-8048-6443**студентка II курсу магістратури факультету лінгвістики
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) vikulabut@gmail.com***Андрій СОТНИКОВ,***orcid.org/0000-0002-0288-9582**кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) avstotnykov@ukr.net*

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ

Стаття присвячена комплексному дослідженню лексико-граматичних і стилістичних особливостей перекладу англомовних політичних промов, що належать до сучасного політичного дискурсу і мають вагоме значення для формування міжнародного комунікативного простору. Матеріалом аналізу стали виступи Президента США Джо Байдена, Прем'єр-міністра Великої Британії Бориса Джонсона та Президента США Барака Обами, які демонструють різні стилістичні стратегії, жанрову варіативність та прагматичне спрямування. Доведено, що політичні промови як жанр характеризуються використанням спеціалізованої політичної лексики, риторичних фігур, алюзій до історичних подій, а також складних синтаксичних конструкцій, які потребують від перекладача ретельного добору мовних засобів та гнучкого застосування перекладацьких трансформацій.

Особлива увага приділена питанням відтворення експресивних і оцінних одиниць, що забезпечують емоційний вплив на аудиторію. Показано, що адекватний переклад вимагає не лише формальної точності, а й збереження прагматичного потенціалу висловлювання, тобто його здатності впливати на суспільну свідомість та формувати відповідну реакцію. У дослідженні розглянуто типові перекладацькі стратегії: лексичну заміну, описовий переклад, перебудову синтаксичних структур, використання функціональних аналогів. Наведено приклади успішного відтворення метафоричних конструкцій, риторичних запитань та анафоричних повторів, що є характерними для ораторського стилю Обами, пафосної інтонації Байдена та іронічно-сатиричних елементів промов Джонсона.

Увага акцентується на тому, що в умовах глобальних криз, зокрема під час російсько-української війни 2022 р., переклад політичних виступів західних лідерів набуває особливої ваги для українського суспільства, оскільки транслює підтримку міжнародної спільноти та формує довіру до стратегічних партнерів. Результати дослідження довели наявність низки перекладацьких труднощів, пов'язаних із відтворенням культурних реалій, алюзій та прагматичного підтексту, але водночас продемонстрували ефективність творчого й адаптивного підходу. Практична цінність отриманих результатів полягає в можливості застосування висновків у підготовці перекладачів, розробці методичних матеріалів і вдосконаленні міжкультурної політичної комунікації.

Ключові слова: політична промова, переклад, лексико-граматичні особливості, стилістичні засоби, риторичні прийоми, прагматичний потенціал, міжкультурна комунікація.

Viktoriia SVITLYCHNA,

orcid.org/0009-0006-8048-6443

2nd year Master's Student, Faculty of Linguistics

National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

(Kyiv, Ukraine) vikulabut@gmail.com

Andrii SOTNYKOV,

orcid.org/0000-0002-0288-9582

Candidate of Philological Sciences (Ph.D. in Linguistics), Associate Professor;

Associate Professor at the Department of Theory, Practice and Translation of English

National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

(Kyiv, Ukraine) avsotnykov@ukr.net

LEXICAL, GRAMMATICAL AND STYLISTIC FEATURES OF TRANSLATING ENGLISH-LANGUAGE POLITICAL SPEECHES

The article presents a comprehensive study of the lexical, grammatical, and stylistic features of translating English-language political speeches, which form an essential part of modern political discourse and play a significant role in shaping the international communicative space. The material of analysis comprises speeches by U.S. President Joe Biden, U.K. Prime Minister Boris Johnson, and U.S. President Barack Obama, which demonstrate different stylistic strategies, genre variations, and pragmatic orientations. It has been shown that political speeches as a genre are characterized by the use of specialized political vocabulary, rhetorical devices, allusions to historical events, and complex syntactic constructions, all of which require from the translator careful selection of linguistic means and flexible application of translation transformations. Special attention is paid to the reproduction of expressive and evaluative units that ensure emotional impact on the audience. The study demonstrates that an adequate translation requires not only formal accuracy but also the preservation of the pragmatic potential of the utterance, i.e., its ability to influence public consciousness and generate an appropriate response. Typical translation strategies have been identified, including lexical substitution, descriptive translation, restructuring of syntactic constructions, and the use of functional analogues. Examples are provided of successful renderings of metaphorical constructions, rhetorical questions, and anaphoric repetitions, which are characteristic of Obama's oratorical style, Biden's solemn intonation, and Johnson's ironic and satirical elements. It is emphasized that under conditions of global crises, particularly during the Russia-Ukraine war of 2022, the translation of political speeches by Western leaders acquires special significance for Ukrainian society, as it conveys the support of the international community and fosters trust in strategic partners. The results of the study have revealed a number of translation challenges related to the reproduction of cultural realities, allusions, and pragmatic subtext, while at the same time demonstrating the effectiveness of creative and adaptive approaches. The practical value of the findings lies in their applicability in translator training, in the development of teaching materials, and in improving intercultural political communication.

Key words: *political speech, translation, lexical and grammatical features, stylistic devices, rhetorical techniques, pragmatic potential, intercultural communication.*

Вступ. Постановка проблеми. Політичні промови світових лідерів є дієвим засобом впливу на суспільну думку та формування міжнародного діалогу. Переклад таких виступів українською мовою відіграє вагомий роль у донесенні основних меседжів до вітчизняної аудиторії. Як відомо, перекладач політичного дискурсу не має права на помилку, адже неточність призводить до непорозуміння або дипломатичних ускладнень. Особливо актуальною така задача стала під час російсько-української війни, коли звернення лідерів США та Великої Британії на підтримку України оперативно перекладаються та поширюються в медіа. У цих умовах постає проблема забезпечення адекватного перекладу лексичних нюансів, граматичних конструкцій і стилістичних прийомів, властивих оригіналу, з метою збереження впливу промови на аудиторію.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тематика перекладу політичних текстів привертає увагу багатьох дослідників як за кордоном, так і в Україні. Зокрема, у працях вітчизняних науковців розглянуто питання відтворення імпліцитного змісту та прагматичних аспектів перекладу офіційно-ділового й публіцистичного дискурсу (Баклан, 2016). У дослідженні І. М. Баклан про переклад німецькомовного офіційно-ділового стилю наголошено на необхідності передачі прихованих смислів та підтекстів, що суголосно з проблемами політичного перекладу (Баклан, 2016). Енциклопедичне видання з перекладознавства подає теоретичні основи перекладацьких трансформацій, які широко застосовуються при роботі з риторично насиченими текстами (Кальниченко & Черноватий, 2020). Окремі автори аналізують передачу специфічної лексики, зокрема

сленгу та жаргонізмів, у перекладі з англійської мови на українську (Гудманян та ін., 2024). Водночас менше уваги приділено комплексному дослідженню саме англомовних політичних промов, що виголошуються сучасними лідерами, та особливостям їхнього перекладу.

Мета статті. Метою даного дослідження є виявлення лексико-граматичних та стилістичних особливостей перекладу англомовних політичних промов на матеріалі виступів Джо Байдена, Бориса Джонсона та Барака Обама. Для досягнення цієї мети передбачено: проаналізувати характерні мовні засоби (лексичні одиниці, граматичні конструкції, стилістичні фігури) у промовах зазначених політиків; визначити типові труднощі, що виникають під час їх перекладу українською; окреслити перекладацькі прийоми і стратегії, за допомогою яких вдається зберегти змістову точність і впливовість оригіналу.

Методи. Дослідження базується на поєднанні якісного аналізу тексту та порівняльного методу. Спочатку було здійснено відбір матеріалу: обрано низку публічних виступів Президента США Джо Байдена, колишнього Прем'єр-міністра Великої Британії Бориса Джонсона та экс-президента США Барака Обама в оригіналі (англійською мовою) та їх офіційні або опубліковані переклади українською мовою. Загальний обсяг проаналізованого матеріалу становить 9 промов (по 3 виступи від кожного з указаних ораторів). Використано метод контент-аналізу для виокремлення характерних лексичних одиниць (політичні терміни, суспільно-політичні реалії, розмовні та книжні елементи) і стилістичних прийомів (метафори, епітети, риторичні повтори тощо). Порівняльний аналіз оригіналу і перекладу дав змогу встановити відповідності та розбіжності у передачі змісту та експресивного забарвлення. Крім того, застосовано описовий метод для класифікації знайдених перекладацьких трансформацій: перестановки, заміни частин мови, додавання або опущення, пошук функціональних аналогів тощо. Теоретичною базою дослідження слугують праці з перекладознавства та стилістики, зокрема напрацювання українських науковців щодо перекладу суспільно значущих текстів. Це забезпечило наукову обґрунтованість запропонованих висновків і рекомендацій.

Результати й обговорення. Почнемо з аналізу лексичних особливостей оригінальних промов та їх перекладу. Політичні виступи Дж. Байдена, Б. Джонсона та Б. Обама демонструють поєднання офіційно-ділової лексики з розмовними елементами. З одного боку, промови міс-

тять чимало термінів і назв інституцій (на кшталт *Constitution, Congress, Parliament, administration*), які в перекладі передаються переважно шляхом прямого еквіваленту або усталеного відповідника (*Congress* – «Конгрес», *administration* – «уряд»). З іншого боку, оратори використовують прості, розмовні слова та звертання для встановлення емоційного контакту з аудиторією. Скажімо, Джо Байден не раз вживає звертання *folks* («друзьки», «люди»), аби створити невимушену атмосферу. Українському перекладачу часом доводиться опускаєти або нейтралізувати такі слівця, щоб зберегти природність стилю перекладу – у нашій мовній традиції занадто фамільярні форми звертання сприймаються як недоречні в офіційній промові.

Наступний рівень аналізу – граматичні та синтаксичні особливості. Англійська мова політичних промов поєднує як короткі риторичні речення, так і довгі синтаксично складні періоди. Перекладач іноді стикається з потребою розбивати надто довге англійське речення на два менші в перекладі, щоб зберегти зрозумілість. Скажімо, звертаючись до нації, Дж. Байден в одному реченні перераховує декілька тез, з'єднаних сполучниками: *"We will rebuild our economy, restore our alliances and reclaim America's leadership in the world."* Український переклад цього фрагмента доцільно подати двома реченнями: «Ми відбудуємо нашу економіку й відновимо союзи. Ми повернемо Америці лідерство у світі». Розподіл дозволив уникнути перевантаженості та зберіг виразність кожного меседжу. Інша граматична особливість – різниця у використанні пасивних конструкцій. В англомовному офіційному стилі пасивні структури на кшталт *"mistakes were made"* як правило слугують для дипломатичності. У перекладі українською пасив може замінюватися безособовою формою або активною конструкцією: *"mistakes were made"* → «було допущено помилки» або навіть «ми припустилися помилок» залежно від контексту. Вибір залежить від прагматичних намірів: іноді вигідно зберегти неозначеність виконавця дії, а подекуди – навпаки, підкреслити відповідальність конкретних осіб.

Особливу увагу слід звернути на передачу особових займенників і форми звертання. У промовах англійською зазвичай вживається займенник *you*, який стосується як конкретного народу, так і всіх присутніх слухачів. Перекладаючи такі звернення, треба точно визначити адресата. Продовжуючи думку, зазначимо: якщо в оригіналі звучить *"My fellow Americans..."*, український переклад передасть як «Дорогі американці...» або «Шановні співвітчизники...». Водночас *"you"* у значенні

усього народу іноді краще замінити назвою цього народу: скажімо, Обама у звертанні до громадян США може сказати “*You have achieved...*”, а перекладач напише «Американці досягли...». Такий підхід забезпечує ясність, щоб український читач чітко ідентифікував, хто є суб’єктом. Щодо займенника *we*, який політики широко використовують для створення відчуття єдності з народом, у перекладі він, як правило, лишається «ми», зберігаючи цю інклюзивність. Як відомо, такий інклюзивний *we* є характерною рисою політичного стилю, спрямованою на встановлення спільності між лідером і громадянами (Черноватий та ін., 2013).

Необхідно згадати і про культурні алюзії та цитати, що трапляються в промовах політиків. Дж. Байден і Б. Обама полюбляють цитувати історичних діячів США чи основоположні документи (Конституцію США або промови Мартіна Лютера Кінга). За можливості такі цитати варто подавати в загальноприйнятому українському перекладі, якщо він існує. Так, рядок із Конституції “*We the People...*” заведено перекладати як «Ми, народ...», і перекладач дотримується цього усталеного варіанта. Якщо ж цитата або відсилання маловідомі українському читачеві, доречно додати коротке пояснення у тексті чи примітці, щоб зберегти зміст. Борис Джонсон, у свою чергу, відомий любов’ю до історичних та літературних алюзій, зокрема античних. У його виступах трапляється латинський вираз чи згадка про героїв давнини. Перекладаючи такі фрагменти, слід подумати над їх сприйняттям: іноді краще залишити латинський вираз в оригіналі (якщо цільова аудиторія освічена і зрозуміє його), а іноді – подати переклад або пояснення українською. Головне – не втратити задум оратора: якщо згадка покликана викликати певні асоціації чи підкреслити ерудицію мовця, переклад має, по можливості, створити аналогічний ефект.

Для ілюстрації деяких вищезгаданих прикладів наведемо порівняння оригінальних фрагментів та їх перекладу українською у таблиці 1.

Як бачимо з таблиці 1, у кожному випадку перекладач застосовує різні підходи залежно від характеру виразу. Для англійських ідіом добираються колоритні українські відповідники; ввічливі кліше трансформуються у прямі конструкції; яскраві метафори, зрозумілі обом культурам, перекладаються буквально без втрати сенсу. При цьому слід враховувати загальний стиль промови: якщо оригінал має невимушений тон, переклад не повинен бути надміру офіційним, і навпаки – урочистий пафос оригіналу не слід спрощувати.

У процесі аналізу було визначено кілька основних стратегій, що допомагають досягти адекватності при перекладі політичних промов:

1. Лексична заміна на еквівалент: використання найближчого українського відповідника для реалій, термінів або фразеологізмів (заміна англійського ідіому українським аналогом) для збереження змісту й стилю оригіналу.

2. Описовий переклад: роз’яснення значення специфічних понять чи каламбурів за допомогою додаткових слів або пояснювальних конструкцій у тих випадках, коли прямого відповідника немає.

3. Трансформація структури речення: зміна порядку слів, членування довгих речень або об’єднання коротких, щоб український текст звучав природно і логічно, зберігаючи основний зміст (перестановки, дроблення та об’єднання речень).

4. Збереження стилістичних прийомів: по можливості пряма передача риторичних фігур (повторів, риторичних питань, метафор тощо) або компенсаторне використання інших засобів, якщо дослівне відтворення неможливе.

5. Урахування прагматичного контексту: адаптація перекладу з огляду на цільову аудиторію та ситуацію спілкування (тонові нюанси, культурні відсилання, ступінь офіційності). Ця стратегія передбачає збереження наміру оратора – чи то мотивувати, чи то заспокоїти, чи то закликати до дії – у прийнятній для українського реципієнта формі (Гудманян та ін., 2024).

Таблиця 1

Приклади перекладу виразів з політичних промов

Англійський вираз (оригінал)	Український переклад	Примітка
“Them’s the breaks.” (<i>B. Johnson</i>)	«Отакі пироги».	Розмовний ідіоматичний вираз передано близьким українським еквівалентом.
“Let me be clear, ...” (<i>J. Biden</i>)	«Хочу наголосити, що ...».	Ввічливу вставну фразу перетворено на пряму заяву для ясності висловлювання.
“We will extend a hand if you are willing to unclench your fist.” (<i>B. Obama</i>)	«Ми простягнемо руку, якщо ви готові розтиснути кулак».	Метафоричний образ збережено дослівно задля передачі потужної символіки.

Кожен з наведених підходів спрямований на досягнення максимальної еквівалентності перекладу та збереження впливу оригінальної промови на аудиторію. Варто зауважити, що перекладач нерідко комбінує кілька прийомів одночасно. Скажімо, аби передати жарт, іноді потрібен і описовий переклад, і певна лексична заміна, і навіть зміна структури речення. Успішність перекладу багато в чому залежить від гнучкості перекладача та його чуття мови. Безперечно, переклад політичних промов – творча задача, що виходить за рамки простого підбору слів. Як підкреслює Л. М. Черноватий, перекладач має враховувати не лише мовні відповідники, а й прагматичний ефект висловлювання (Черноватий та ін., 2013), тобто як саме те чи інше слово або фраза впливають на слухача.

My fellow Americans усталено передається як «Шановні американці» або «Дорогі американці». Для виступів перед українською аудиторією подібне звертання адаптується: «Шановні громадяни», якщо зміст переноситься у ширший контекст. Особливість англomовного you полягає в двовимірності: іноді «ви» – народ, інколи – зал. Переклад має чітко маркувати адресата. У фразі You have achieved... у зверненні Обама до громадян США природно сказати: «Американці досягли...», позаяк суб'єкт – не співрозмовник у залі, а колективний адресат нації (Черноватий та ін., 2013).

How long must we wait for justice? тримає тишу після знаку питання; український варіант «Скільки ще маємо чекати справедливості?» запускає внутрішній відлук. Пояснювальні додатки недоречні; питання не шукає відповіді, питання викликає зброю сумніння. Якщо в англійському тексті зустрічається гра слів, переклад відходить від буквальної форми, щоб не втратити перлюкацію – компенсаторний образ, паралельний ритм, відтворена опозиція, залежно від ситуації (Кальниченко & Черноватий, 2020).

We are stronger today than a year ago, more united than before, and better prepared for the challenges ahead у перекладі тримає тріаду порівнянь: «Сильніші, ніж рік тому, згуртованіші, ніж раніше, краще готові до викликів попереду». Важливо не плодити службові слова; музика порівняння втрачається в «що/які/котрі». Кожен сегмент має свій наголос: «сильніші», «згуртованіші», «готові» – три колони, що тримають арку орації.

Англomовне as long as it takes усталено звучить як «стільки, скільки треба», без аналогів із відтінком безкрайності, що ламали б образ виваженої підтримки. Rules-based international order –

«порядок, заснований на правилах», а не «звичний порядок» чи «пристойність», бо термінологія тут править за юридичний інструмент, а не за публіцистичний образ. Якщо лунає unwavering support, «незламна підтримка» звучить природно поряд із українською воєнною лексикою «незламність», утворюючи додатковий резонанс у свідомості адресата. Let me be clear жорстко осаджується в «Хочу наголосити». With all due respect – «за всієї поваги», коли треба демобілізувати конфлікт перед чітким несхваленням. To be frank – «скажемо відверто», і ця формула працює як світло прожектора: далі – теза без підкладки. Переклад не повинен підсилювати м'якість; достатньо маркера тону, далі – теза без умовних вибачень.

Коли Обама будує речення з відтягнутою головною частиною – In this moment of testing, with allies watching and adversaries probing our resolve... – український варіант переносить предикат наперед: «У період випробувань, коли союзники стежать, а противники пробують на міцність нашу рішучість, діємо спільно...». Такий монтаж зменшує когнітивне навантаження і тримає слухача в тонусі. Тут доречно згадати рекомендації щодо «раннього предиката» як засобу тримати увагу у формальних реєстрах (Черноватий та ін., 2013).

\$40 billion in security assistance – «40 млрд дол. безпекової допомоги», а не «понад сорок мільярдів» без потреби, якщо оратор не округлює сам. At 2% of GDP – «на рівні 2% ВВП», порядок компонентів витримується, щоб не губити зв'язок із євроатлантичними стандартами і не плодити двозначності. Прозорість числової фрази – не лише стиль, а й доказова база.

Джонсон інколи підсвічує серйозну тезу жартом, і тоді переклад мусить «усміхнутися» коротко. Do or die – «пан або пропав», а не «зроби або помри», бо український фразеологічний трафарет утримує тон без некоректних конотацій. Pull together – «триматися разом» або «згуртуватися», залежно від ритму сюжету.

We will prevail – «Переможемо», без «обов'язково», бо модальне підсилення розхитує урочистість. History will judge us by our choices today – «Історія судитиме за сьогоднішнім вибором»; довший генітив «нашими виборами» створює тарганячий біг службових слів, тому стискання йде на користь.

Анафора «Ми будемо...» переноситься без втрат, якщо не розбавляти її займенниковою варіативністю. Епіфора працює, коли ключова лексема лягає в кінець синтагми: the people → «народ», freedom → «свобода». Перестановка заради епі-

фори інколи виправдана, якщо навантаження тексту не завалює логіку (Кальниченко & Черноватий, 2020).

We the People... давно має нормативний український відповідник «Ми, народ...» – відхилення виглядає як неухважність до традиції. Біблійні алюзії краще віддавати через ужиті переклади, якщо промова розрахована на широку аудиторію. Латина у Джонсона – збереження оригіналу з короткою підказкою в тексті або зносі: *alea iacta est* – «кістку кинуто», без академічної експозиції, бо пафос моменту розчиниться (Баклан, 2016).

We stand with Ukraine today, tomorrow, for as long as it takes перетворюється на «Стіємо поруч з Україною сьогодні, завтра, стільки, скільки треба». Рух іде від конкретних міток часу до невизначеної тривалості, і українська формула тримає саме таку градацію. The world is watching – «Світ стежить»; «дивиться» надто пасивно, «спостерігає уважно» перевантажує. Коротка форма зберігає загрозу пильності міжнародної аудиторії. Let us be worthy of the future we seek – «Будьмо гідними майбутнього, якого прагнемо»; наказовий спосіб множини тримає інклюзію, а дієслово «прагнемо» відновлює етичну вертикаль.

На рівні стилю вся трійця – різні школи риторики. Байден задає темп інституційним голосом, дух апелює до «соборності дії»: прямі дієслова, рідкісні тропи, більше рамок «наголошую». Обама – тонкий комбінатор образу й логосу: метафора через світло і тінь, багато паралелізмів, етичний імператив без крику. Джонсон – гасло, трюк, різкий поворот фрази, інколи авантюрний ритм. Переклад тримає ці відмінності, інакше весь корпус зливатиметься в універсальний «урядовий стиль», який вбиває індивідуальну інтонацію.

Лексеми високого стилю тримаються «суверенітет, оборона, справедливість, союзники, відповідальність» – без евфемізмів; ідіоми – через доместикацію, якщо образ прозорий для нашої публіки; пасив – за задумом промови, не за інерцією; ритм – через тріади та повтори, без страху перед повтором як таким; цифри – чітко, без «приблизно», коли оратор дає точну величину; алюзії – через усталені відповідники. Працює формула «коротко, зрозуміло, ритмічно», бо політична про-

мова в перекладі зберігатиме силу оригіналу саме тоді, коли український текст звучить як свій, а не як калька з підрядниковою тінню.

Висновки і напрями подальших досліджень. Проведений аналіз підтвердив, що успішний переклад англomовних політичних промов вимагає від перекладача поєднання міцної теоретичної підготовки та творчого підходу. Лексичні труднощі (скажімо, відсутність прямих еквівалентів до ідіом чи сленгових висловів) долаються шляхом добору колоритних відповідників або описових конструкцій, які не спотворюють змісту. Граматичні розбіжності між англійською та українською компенсуються через гнучку перебудову речень і використання різних синтаксичних засобів української мови. Стилiстичні особливості оригіналу – від риторичних повторів до алюзій – максимально зберігаються у перекладі, оскільки саме вони визначають емоційний тон і переконливість виступу. Перекладач, працюючи над промовами Дж. Байдена, Б. Джонсона та Б. Обама, фактично виконує роль співтворця тексту українською, добираючи такі мовні засоби, що здатні справити на українську аудиторію той самий вплив, який англійський текст мав на оригінальну аудиторію.

Звісно, одне дослідження не вичерпує всіх аспектів перекладу політичного дискурсу. Напрями подальших досліджень полягають у проведенні кількісного аналізу частоти застосування перекладацьких трансформацій на ширшому матеріалі, у вивченні перекладу промов інших політичних діячів та у порівнянні перекладацьких стратегій з інших мов. Окремо заслуговує уваги питання впливу перекладених промов на цільову аудиторію: скажімо, соціолінгвістичне опитування могло б показати, як українські читачі і слухачі сприймають перекладені виступи зарубіжних лідерів. Перспективним видається дослідження перекладу українських політичних промов англійською мовою з метою популяризації української позиції за кордоном. Отже, переклад політичних промов лишається актуальним і динамічним напрямом, що поєднує лінгвістику, культуру та політику, відкриваючи широкі можливості для нових наукових пошуків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баклан І. М. Відтворення імпліцитності у перекладі текстів німецькомовного офіційно-ділового дискурсу: дис... канд. філол. наук: 10. 02. 16 / Національний авіаційний університет. Київ, 2016. 215 с.
2. Гудманян А., Юшков І., Баклан І. Відтворення семантики американської сленгової лексики українською мовою. *Advanced Linguistics*. 2024. № 14, с. 107–112. URL: <https://doi.org/10.20535/2024.14.316077> (дата звернення: 12.09.2025).
3. Кальниченко О., Черноватий Л. (Ред.). (2020). *Енциклопедія перекладознавства* (Т. 2). Нова Книга, 2020. 280 с. URL: <https://books.google.com.ua/books> (дата звернення 20.09.2025).

4. Черноватий Л. М., Кальниченко О. А., Ребрій О. В. (Ред.). *Переклад у наукових дослідженнях представників харківської школи*. Нова Книга. 2013. 568 с. URL: <https://books.google.com.ua/books> (доступ 13.09.2025).

REFERENCES

1. Baklan I. M. (2016) Vidtvorennia implitsynosti u perekladi tekstiv nimetskomovnoho ofitsiino-dilovoho dyskursu: dys... kand. filol. nauk: 10. 02. 16 [Rendering Implicitness in Translation of German Official and Business Discourse Texts] [Ph.D. thesis in Translation Studies]. Natsionalnyi aviatsiyni universytet. Kyiv, 215 p. [in Ukrainian].
2. Gudmanian A., Yushkov I., & Baklan I. (2024) Vidtvorennia semantyky amerykanskoï slenhovoi leksyky ukrainskoiu movoiu [Rendering the Semantics of American Slang Vocabulary into Ukrainian]. *Advanced Linguistics*, (14), pp. 107–112. URL: <https://doi.org/10.20535/.2024.14.316077> [in Ukrainian]. (data zvernennya 12.09.2025).
3. Kalnychenko O., Chernovaty L. (Red.). (2020) *Entsyklopediia perekladoznavstva* [The Encyclopedia of Translation Studies] (Vol. 2). Vinnytsia, Nova Knyha. 280p. URL: <https://books.google.com.ua/books> [in Ukrainian]. (data zvernennya 20.09.2025).
4. Chernovaty L. M., Kalnychenko O. A., Rebrii O. V. (Red.) (2013) *Pereklad u naukovykh doslidzhenniakh predstavnykiv kharkivskoi shkoly* [Translation in Scientific Researches by Representatives of Kharkiv School]. Vinnytsia, Nova Knyha. 568 p. URL: <https://books.google.com.ua/books> [in Ukrainian]. (data zvernennya 13.09.2025).

Дата першого надходження рукопису до видання: 17.10.2025
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 24.11.2025
Дата публікації: 19.12.2025